

Вісник

Читайте сьогодні:

- Міжнародна інформація (стор. 1).
- У. Т. На російському цвинтарі (стор. 2).
- Ю. Ф. Нові напрями політики США в Німеччині. (стор. 2).
- Вірші. За одну Українську Православну Церкву (стор. 3).
- Лев Ганкевич. Жидівська література (стор. 3).
- Павло Будило. Щедра данина трафаретної (стор. 4).

Середа, 6 серпня 1947 р.

UKRAINIAN NEWS

Число 49 (107) Рік III

Часопис виходить тричі на тиждень: у середу, п'ятницю і неділю

Адреса редакції й адміністрації: Neu Ulm, Ludwigstrasse 10.

Останні

Війна в Індонезії припиняється

БАТАВІЯ. (ББС). 3 серпня. Загромаді голландські війська припиняють воєнні дії в Індонезії. Про це заявив радіо з Батавії генерал-губернатор голландської Остндії ван Мук. Такий наказ видано, як він сказав, на прохання Ради Безпеси ООН, не зважаючи на те, що Рада Безпеси, за словами ван Мука, не мала підстав втручатися в голландсько-індонезійський конфлікт, бо це внутрішня справа Голландії. Індонезійський уряд офіційно попросив Раду призначити спеціальну комісію для припинення бойових дій в Індонезії. Голландці звільнили 7 індонезійських лідерів, що їх було заарештовано на початку воєнних дій. Серед звільнених — підпред'єр Індонезії Гані; йому передано копію звернення Ради Безпеси до голландців та індонезійців з проханням припинити воєнні дії.

Югославсько-болгарський договір

БЕОГРАД. (ББС, РШГ). 3 серпня. Після 3 днів переговорів у літній резиденції Тито між болгарським міністром-президентом Димитровим і Тито Болгарія і Югославія домовилися співпрацювати в ділянці економічній, культурній і політичній. Це має відбутися в формі договору про дружбу, співпрацю і взаємодопомогу. В протоколі, підписаному Димитровим і Сікчем, передбачено утворення митного союзу, визначення валютного курсу, координацію всіх економічних заходів обох країн, спільне користування землями вздовж югославсько-болгарського кордону, налагоження більшого контакту з огляду на потребу сільної лінії в ставленні до Греції, а також одностайність в питанні Дунаю. Крім того, Югославія зрікається своїх претенсій на болгарські відшкодування (25 млн. доларів).

Жиди погрожують відплатою

ЄРУСАЛІМ. (ББС). 3 серпня. Жидівські терористи зірвали сьогодні на підземі від Тель Авіву залізницю. Вбито одного араба, другого поранено. Підпільна організація „Іргун Цвай Леумі“ оголосила вчора, що за кожного повешеного жидя вичають одного англійського вояка. Лідери сіоністів США учора заявили, що для перевезення жидів до Палестини було закуплено 40 кораблів.

Обговорюють негайні заходи

ЛОНДОН. (ББС). 3 серпня. В Англії опрацюють тепер програму ліквідації економічних труднощів. Прем'єр-міністр Етлі оголосить її в середу. Як виходить з політичних коментарів подільної преси, вона агодиться до таких трьох головних пунктів: 1) значне скорочення англійського імпорту, 2) зменшення збройних сил, 3) інтенсифікація сільськогосподарства і промисловості. Рахуються також з можливістю збільшення робочого дня. Демітроні Австралія і Нова Зеландія вживають заходів, щоб теорганізувати своє господарство відповідно до нового стану Англії.

Серйозні економічні труднощі Англії

ЛОНДОН. (ЮП). 1 серпня. Нижня Палата попросила англійський уряд дати їй тверді запевнення, що він не витратить золотих резервів Англії „в безпорядному намаганні утримати неможливе становище“. Одночасно англійське міністерство скарбів оголосило, що Англія взяла ще 300 млн. доларів, з наданих їй Америкою 3,75 млрд. доларів кредиту. Таким чином розпорядження Англії залишається лише 1 млрд. доларів. Спочатку всієї позички мало вистачити аж до 1950 року. Фінансовий секретар англійської скарбниці Гленвігго не дав ніяких зобов'язуючих пояснень щодо майбутнього вжитку англійських золотих резервів: про це, мовляв,

уряд вирішить пізніше, прийнявши під увагу становище на той час. Як повідомляє агенція АП, страх перед майбутнім країни викликав посилення продажу, а тим самим значне падіння курсу на лондонській біржі. Щоб уникнути сучасної економічної кризи в Англії, уряд має намір протягом другого півріччя зменшити англійський імпорту приблизно на 70 млн. фунтів стерлінгів. Прем'єр міністер Етлі, міністер закордонних справ Бевіс, президент коронної Ради Г. Моррісон, державний скарбник Г. Далтон і міністер армії С. Кріс обговорювали деталі програми, як подолати кризу. Ця програма, що її міністер-президент запропонує пар-

ламентові, обмежить зовіз м'яса, овочів, консервованих харчових продуктів тощо.

Програма Етлі передбачає значне підвищення експорту. Міністер-президент сказав, що підвищення експорту вимагатиме, щільно вироблювати, обмеження вжитку в країні. Всі верстви населення мусять рівномірно нести ті жертви, що їх викликала криза. Етлі заперечував намір утворити на час кризи урядову коаліцію, до складу якої мали б увійти і консерватори, як також заперечував план утворення на час кризи „безпосередньої коаліції“ в формі комісії з представників усіх англійських партій.

* **ВАШІНГТОН. (РШГ) 2 серпня.** Як виходить з повідомлення агенції АП, США побоюються економічної кризи в Європі. Фінансові труднощі в Англії — один з приводів до цього.

* **АТЕНИ. (Дена).** Грецький уряд пообіцяв 20 млн. драхм видати як нагороду тому, хто виймає Маркоса Вафідаде, візантійського провідника партизанів, що його називають „генералом Маркосом“.

* **ГАМБУРГ. (Дена).** Щоб відвідати м. Гамбург, новий англійський окупаційний частини мусять мати спеціальний дозвіл. Причина: число нападів на англійських вояків, що гуляють у товаристві німецьких дівчат, протягом останнього тижня подвоїлось. „Райн-Некар-Цайтунг“, 2. 8.1.

* **БЕРЛІН. (ББС, ГА). 2 серпня.** Американська військова адміністрація викрила два заводи (Асканія), що виробляли таємно зброю і військово технічне устаткування „для однієї незалежної держави, без дозволу американської влади“, як говориться в офіційному повідомленні. В цій справі заарештовано шість осіб. Обидва заводи американці закрили і взяли під свій контроль. Там знайдено мотори і точні виміри приладів для літаків, підводних човнів, танків, різні теодоліти для визначення траєкторії ракетних набій, телескопи для підводних човнів тощо.

* **БОМБЕЙ. (ББС). 2 серпня.** Після одного місяця затримки в Бомбей знову неспокойно. На захід від Калькутти дійшло до сутичок між індіанцями і мусульманами. Затримість лише 13 днів до того часу, коли англійці передадуть владу в Індії індіанцям і мусульманам.

* **ЛОНДОН. (РШГ). 2 серпня.** Як тут остаточно заплановано, конференція з приводу підвищення видобутку рурського вугілля відбудеться у Вашингтоні 11-го серпня.

* **СТОКГОЛЬМ. (РШГ). 3 серпня.** З-під совєтської окупації до Швеції прибувають багато балтійських втікачів. Вони просять дати їм притулок, бо Совєти розпочали депортувати їх на Сибір.

* **БУКАРЕШТ. (РШГ). 3 серпня.** Десь через тиждень румунський уряд ратифікує свій марині договір.

* **РИМ. (ЮП).** Розміняти курс італійської ліри офіційно підвищено з 225 до 350 лір за 1 долар.

* **СТОКГОЛЬМ. (АП).** Згідно з повідомленням шведського часопису „Талантен“, совєтський амбасадор в Швеції М. І. Червильов відхилив до Москви і там заарештовано, бо він відверто виявив свої симпатії до деяких дипломатичних представників Заходу.

* **МОСКВА. 3 серпня.** Совєтське радіо заперечує сьогодні вістки про арешт Червильова і твердить, нібито він тепер відпочиває на Шангаї.

* **ПАРІЖ. (ББС). 2 серпня.** Учора засідало комісія фінансових експертів паризької економічної конференції. Вельозко (виступив союз Бельгії-Голландії-Люксембурга) запропонував, щоб всі 16 держав, учасників конференції, налагодили вільний обмін валюти або ж перейшли на долари чи золото.

* **ЛЕЙК-САКЕС. (ГА). 2 серпня.** Протягом серпня на засіданнях Ради Безпеси голозуватиме чилійський делегат К. Ембарі.

* **АТЕНИ. (ББС). 2 серпня.** З Атеи повідомляють про вилучення першого американського корабля з навіаєм військового постачання і вилучення для Греції. Наступного тижня вилучать ще два кораблі.

Перед реорганізацією грецького уряду

АТЕНИ. (НДФ). 1 серпня. Ймовірно після повернення з США заступника грецького міністр-президента Костянтина Тсалдаріса можна сподіватися реорганізації грецького уряду.

Між міністром суспільної опіки генералом Наполеоном Зервасом і міністер-президентом Деметріосом

Максімосом відбувся у вівторок обмін листами. Гадають, що завдяки цьому полагоджено інцидент, що трапився в понеділок (Зервас залишив тоді засідання кабінету, не погодившись з методами грецького генерального штабу).

Наступної середи всі грецькі армійські командири зустрінуться в

Воло в північній Греції. Конференцією керуватиме шеф генерального штабу генерал Костянтин Венгеріс. Конференція обговорить загальну ситуацію в Греції після недавніх дій проги повстанців. У ній, ймовірно, візьмуть участь генерал С. Б. Раллінг, керівник англійської військової місії, і генерал Чарлз А. Лепер, заступник кер. амер. військової місії,

А все ж братання не бажане

БЕРЛІН. (ЮП). Як подають з вірогідних джерел, совєтське верховне командування в Німеччині наказало всьому російському цивільному персоналові і всім воякам щонайменше брататися з німецьким населенням. Досі російська військова влада дозволяла своєму цивільному персоналові, а також офіцерам окупаційних частин і їхнім родинам спільно мешкати з німецькими родинами. Але влітпер совєтські цивільні громадяни та їхні родини повинні переселитися в окремі відгороджені смуги, що призначені виключно лише для них, або ж мешкати самі в будинках, де раніше вони мешкали з німцями. Згідно з повідомленням агенції АП, про причини таких заходів не можна олержати від росіян жадної відповіді. Припускають, що це

стало з новими приписами безпеки, що їх опубліковано під час останнього засідання Верховного Совєта в Москві.

Як повідомляє Ройтер із Відня, генерал - полковник Курасов видав нові накази, що забороняють контакт між совєтськими військами та австрійським населенням. Шлюбні між російськими вояками і австрійськими громадянками заборонено. Згідно з повідомленням з авторитетних альянтських джерел, російські вояки в багатьох випадках відмовляються покидати Австрію і повертатися на свою батьківщину. 57 російських офіцерів, разом з своїми родинами в Медлінгу (невеличке містечко за 15 кіло. на південь від Відня), покінчили життя самогубством, коли їм було наказано вер-

татися до Росії. Військова влада припинила видавати будь-які відпустки, маючи намір в такий спосіб перешкодити російським воякам ширити дома правду про умови життя на Заході. Вояків, що поверталися до СССР, на прикордонних станціях обшукують; при цій нагоді у них відбиралося все, що вони прибрали на Заході, прикладом, хутра, годинники й інші речі „Західного походження“. Приблизно 200 вояків утікають шоміксня з армії як дезертири. Багато покидають свої частини, переодягаються в цивільний одяг і шукають притулку в високих горах південної Австрії. Інші змінили свої прізвища і віддалися альянтським окупаційним чинникам як „депортовані особи“. („Die Neue Zeitung“, 1. 8. 1947).

За альянс проти „комуністичної тиранії“

ЛОНДОН. (ЮП). 1 серпня. „Проект для Європи“ — така назва летючка, шовно опублікованій групі консервативних і ліберальних політиків. Ця публікація закликає утворити тісний англо-американсько-європейський альянс, що мав би боронити Європу від „комуністичної тиранії“. „Проект для Європи“ ставить комунізм поруч із нацизмом і твердить, що Росія саботує Організацію Об'єднаних Націй і тим самим показала, що вона не дасть здійснити ідеал єдиної світової організації.

У зв'язку з тим, що так далі не можна існувати в поділеній, голодній і холодній Європі, то найкращим рішенням, якщо взагалі не

єдиним рішенням, для забезпечення миру, мож бути, як наголошує публікація, економічний і військовий англо-американсько-європейський альянс. Летючка пояснює далі, що європейські країни мають цілковите право зажити себе, чи прийдуть своєчасно їм на допомогу Англія і США, коли вони чинитимуть опір комунізму, як це вони вже раз робили, коли чинили опір німецькому нацизму.

РОЛЯ У НІМЕЧЧИНІ

БЕРЛІН. (ЮП). 1 серпня. Американський міністер військових справ К. Роял мав довгу нараду з американським військовим губернатором ген. Клеєм. Ні Клей, ні Роял не

були ладні повідомити представників преси про предмет розмов. Потім було сказано керівних економістів-експертів американської зони Німеччини на сільну нараду з Клеєм і Роялем. Також про цю нараду досі нічого не повідомлено.

* **МОГЕВІДЕО. (РШГ). 3 серпня.** Наслідком операції помер вчора президент Уругваю Т. Берга.

* **БАД НАВГАЙМ. (Дена). 1 серпня.** Згідно з повідомленням центральної метеорологічної станції Бад Кіссінген, в багатьох місцевостях Німеччини у вівторок була найбільша сніга, відколи роблять метеорологічні спостереження, тобто майже за останні 70 років. Так, в Карльсруе зафіксовано 38,6 ступнів, а в Нюрнберзі навіть 33,8 ступнів у тіні.

ПОПРАВКА

У попередньому числі „УВ“ замість „В Румунії ліквідовано єврейську партію“ (перша сторінка) та мовлять, 3-й рядок анду трапилася правка помилка. На місцях: „Твердження протикомуністичної уряд Гроув — Треба: „Твердження протикомуністичних“.

За єдину Українську Православну Церкву

(Закінчення)

П

Українські ієрархи в Писському прийняли рішення засадниче, як то го вимагала національна гідність, їхня совість і, головне, вчинили за практикою Вселенських мужів і вчителів науки Св. Православної Церкви.

Фактично, як постала церковна ієрархія 1921 року? Володимир Чехівський в своїй праці „За Церкву, Христову громаду, проти царства тьми“ (видання Церковної Ради першої парафії Української православної церкви Миколаївського Собору. Року Божого 1922. М. Харків) так оповідає:

„Коли ясно стало вірним Української церкви, що й після упадку царсько-панської влади московська ієрархія не відмовляється від гноблення Церкви і від продовження гніту національного і соціального, тоді вірні почали єднати парафіяльні церкви в єдину Всеукраїнську Церкву Спільну. Всеукраїнська Церковна Спілка утворила керівний орган церковний—Всеукраїнську Церковну Раду. Всеукраїнською Церковною Радою був скликаний в 1921 році Всеукраїнський Церковний Собор, який зібрався в храмі Св. Софії в Києві. На Соборі були представники української Церкви з усієї України“.

Чи був то Собор канонічний? Згадаймо Церковний Собор у Бересті, коли церковне управління на чолі з митрополитом Рогозою скликало Церковний Собор і прийняло унію з Римом, а вірні на чолі з князем Костянтином Острозьким скликали також Собор до Береста й відлучили від церкви і митрополита Рогозу і всіх тих, хто був учасником „його Собору“. І чи доба ця не створила живого гасла для боротьби українського народу за своє визволення?

Так, створила: вона напоїла живую, Христовою істиною боротьбу українського народу, дала християнський лозунг визвольної боротьби козацтву і всьому визвольному українському рухові:

За віру православну!

А головою, проклала шлях добі інтенсивної праці Братств, зокрема, Київського. Покликала до життя українську ієрархію за часів гетьманського царювання, щоб пізніше за

часів митрополита Петра Могили привести до розквіту українську культуру.

Чи був Берестейський Собор канонічний? А вже його заборонив митрополит Рогоза! Та однак Царгородський Патріарх нічого не канонічного в ухвалях того Собору не знайшов.

Про самий же вибір спископів В. Чехівський оповідає:

„Силою єднання з Христом, зі Св. Духом, по незложному обитованню Христа, Всеукраїнський Церковний Православний Собор, як вищий орган благодатного життя в Церкві Св. Духа, благословив обраних пресвітерів, протосерів на єпископське служіння і соробно помолвившись, очистивши душі сповіддю, з'єднавшись з Христом у тайнстві Євхаристії, вчинив церковне єпископське рукоположення з участю соборного священства, всього святого Собору і великого числа вірного народу“.

Спископи висвячували священників, а останні уділяли шлюбу, христали вірних та їхніх дітей, уділяли останньої молитви, давали святі Таїнства.

Собор українських спископів у Писському 1942 року тих усіх священників привів без переосвячення до Української Православної Церкви, що сьогодні існує як Українська Автокефальна Православна Церква — теж оформлена на Церковному Соборі в Києві.

Як же поступити з спископом, коли б такий знайшовся з посвяти 1921 року Церковним Собором, про який оповідає В. Чехівський, і що зробити з Церквою, яку такий би спископ очолював? Чи треба „пересвятити“ спископа, знову перехрестити вірних, уділити нових шлюбів і відправити наново парастас і відспівання над могилами померлих, щоб усе було з канонічної сторони в порядку?

До єдиної Української Православної Церкви

Злидні „своєї“ та не своєї багаті, родючої землі змушували українських селян кидати Батьківщину, пускати в далекі краї й там за „оціною“ шукати щастя, думкою тишитись, що удасться здобути хоч невеличку, але власну, свою господарку.

Так виникли українські оселі—різні Перешепини, Санжари, Прилуки

та Переяслове в Канаді, Аргентині та Сполучених Штатах Америки—наші українські оселі, тільки в іншому фольклорі. А разом з ними вирости і церкви. Спочатку маленькі, а пізніше пишні, з банями, як були у себе вдома, коли ще діди хазяїнували й господарями були на своїй землі.

Подивула до неба тиха молитва і за рідню, що лишилась у краї старому, і щоб Всемогучий зменшив смуток, нові сили до праці послав.

Так постала в Америці Христова Церква, вірою православна, українська духом з прапрадівськими традиціями, з святим Різдвам, яке на крилах думки до воїх несло, і Великоднем—таким „днем на рідних землях, а тут смутним“.

Зростала Христова громада — зростала Українська Православна Церква як кожна потреба нації.

Рік 1921. На батьківщині, там у старому краї, в сутінках страшної реакції і нелюдського гніту, коли слова вільного не чути було, коли все замовкло, воскресла Христова Правда-Вітра і надлюдські муки втішала, тугу заспокоювала. На Всеукраїнському Церковному Соборі, над Дніпром-Славутою в св. Софії дзвони зазвонили і відродилася силою вірних і Духа Святого церква Андрія Первозваного

— **Українська Автокефальна Православна Церква**— з своєю ієрархією, як було колиш за перших часів в Антіохії і Александрії, щоб як і в давні часи, піти на муки, щоб дати оборонців Христові правди. Церква національна-українська постала — „Діло великої віри і любові; великої віри—бо то віра в Святого Духа життя і правди, віра в непреложність обітвань Христа“ — як окресляли її учасники Церковного Собору. З тієї Української Автокефальної Православної Церкви, висвячений в ієрархії в році 1921 в Києві, прибув до Америки, ще задовго до другої війни, архієпископ Іоанн Теодорович із волі вірних, з їх вільного вибору очолює українську Автокефальну Православну Церкву в Америці—в Канаді і США.

Шляндівська в'язниця в Берліні. 18-го липня 1947 р. сюди перевезено з Нюрнбергу кол. німецьких військових злочинців Гесса, Редера, Ленінга, фон Штраха, Шпесера, фон Нойрата і Функа. Тут вони відбуватимуть свою кару. (Цена-НТ-Бітл).

І як то було в Києві і як то робиться в інших православних церквах, висвячує священників, а ті уділяють Святих Божих Таїнств; очолюючи церкву, нею разом з вірними править, додержуючи соборності.

Чи є Дух Святий в цій Церкві, чи перебуває в ній Христос?

Собор Українських Православних єпископів у Писському щодо посвячення священників (в сущому сані) подав своє компетентне рішення до відома всіх вірних.

З радістю українське суспільство зустріло вістку про об'єднання двох студентських організацій. Як б же то свято було, коли б наші Церкви православні з'єдналися в одну Українську Автокефальну Православну Церкву! Якою б благовістю то пронеслося по тому краю, де немає сьогодні ніякої Церкви—по нашій Батьківщині!

Від імені православної церкви в Америці звертається архієпископ Теодорович до УАПЦ про з'єднання. Прагнуть того і вірні. На Соборі в Канаді обрали на катедру єпископа Мстислава, приїзду якого вже очікують вірні.

Церковний Собор УАПЦ є останньою інстанцією, яка має вирішити справу з'єднання Церков. Буде він складатися з духовенства і вірних. Тільки як складатися? Чи до тієї комісії, що визначатиме виборчу ординацію, покликано представників від церковно-громадських

організацій? Вважаємо, що вибори повинні бути безпосередньо до Собору і що лише такі вибори до Церковного Собору УАПЦ зарядять Св. Синод. З широким уділом вірних—тих, що сумлінно виконують християнські обов'язки.

А до дня виборів—вірні спокійно, разом з українськими богословами можуть продискутувати справу з'єднання двох рідних Церков, почути безсторонній інформації і про перше управління і практику Александрійської та Антіохійської Церков. Чи доживемо до тих часів, коли наші ієрархи разом з архієпископом Іоанном відправлять Службу Божу і разом з вірними (через ухвалення Собору) возведуть архієпископа Іоанна в митрополитичий сан, щоб очолювання було рівним? Але то справа ухвали Церковного Собору. Вірні ж через своїх делегатів хібащо мають право побажати:

Національна гідність вимагає з'єднання Українських Православних Церков, а архієпископ—що очолює Церкву, гідний митрополитичого сану.

Тим часом справа з'єднання перебуває в руках Св. Синоду УАПЦ, який всебічно її розгляне, а пізніше і Церковний Собор, силою єднання з Христом, з Св. Духом, яко вищий орган нашої Церкви зможе навіть закріпити святе діло любові.

ВІРНИЙ.

З ЕМІГРАЦІЙНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Жидівська література

1) Вайсберг Моше — **Жидівські оскаржання!** — Збір актуальних верши о жидівській жевчівості. Монахія, грудзень, 1946.

2) Геврик Гольдрінг. „Криваві втомієс“. Повість. 1947. УНРА тім 108, Монахія, 1946.

„Жиди оскаржують“ — поезія польською мовою. Чому польською? — питає і відповідає сам автор: „Розумію обонсований жаль до польського народу і польської землі. Не одному з нас мурашки вербигають по тілі на саму згадку про Польшу. Та ж там відбувалася різня жидівського народу; там відбулася знищення європейського жидівства. В Польщі існують вавни незабутні фабрики і табори смерті: Майданек, Освенім, Тремблінка, Хелмно, Белзень і багато інших. В Польші був, очевидно, найбільше відповідний ґрунт, де жорстокість і варварство німців і інших народів могли найти своє місце. В самій серці Європи, де було серце європейського жидівства, виступив кривавий кінець епохи історії жидів в Європі.“

Звідси береться ненависть жидівського народу до цієї землі; ненависть, що не може промивнути і не повинна. Маємо досвід великі підстави, щоб обжалувати ту прокляту землю, що була для нас місцем загуби нашої потенційної національної сили, нашої культури, наших людських резервів для Палестини, що будується. Знищено наш народ таким робом, якого не знає досі історія людськості“.

„Розуміється, що відповідальність за ту криваву епоху повисить в першу чергу німці, але не менше спричинилися до нашого знищення й інші національності: українці, литовці, поляки й інші. Оскаржуємо поляків, що були на німецьких услугах. Оскаржуємо їх — їхньою власною мовою. Мусимо знанайбільше писати про себе всіма мовами, щоб інші знали трагедію нашої минувшини і нашої безнадійної дійсності, яку мусимо пережити власними силами“. „Правдою є, що значна частина уритованих польських жидів не вмів перекладати жидівського слова і тепер більше жидів учить по-англійськи, ніж по-гебрійськи. Я особисто вважаю

англійців за менших наших ворогів, ніж напр., німці чи поляки. Від Англії залежало урятування наших мільйонових жертв. Коли різні нейтральні держави як Туреччина, Швейцарія й інші хотіли нас забрати до себе з тим, щоб Англія зобов'язалась забрати нас по війні до Палестини, то, розуміється, Англія воліла, щоб ми вигинули в гітлерівських геттах і крематоріях. Навіть ті рештки, що чулом спаслися, не хоче Англія випустити до Палестини“.

Навів я тих кілька уступів з його вступу до читачів. Щодо віршів, то вони не мають ніякої літературно-мистецької вартості. Це студентські вірші, які в польській літературі були звані як „ченстоховські рими“.

Наведу для прикладу:

„Мордовалі Петлєровичи, Гітлєровичи, Банєлєровичи, Н.С.Ц.ти, Локовичи“.

Свою ненависть до Англії вилив поет у вірші під наголовком „Бритійські лєв“, який кінчиться:

„Ма лєв бритійський сє вєвєнтчє, страшно бєзє, Згінє од зарєвє, розгінє сє вогує. Вєштєкє вєрє, вєштєкє вєлєдє стєвєнє сє вєлєвшєвє. І Жидєв бєлєвєдє вєлєвшєвє тємє вєштєкєвє“.

Жахлива мартирологія жидівського народу — асчувана в світі,

як слухно каже поет—вайшла невідповідного трубадура.

„Кривавє плємєнє“—повість Геврика Гольдрінга. За мотто взяв автор вислів Теодора Геріля: „Сильні народи осуджується після найкращих його синів, слабії після найгірших“. Місце подій—Литва і частинно Варшава. Герої—литовська жидівка Зофія Мірська, сестра-жалібниця і Йосиф Гельд, польський старшина, інтернований литовцями. Він засмілований поляк, гарячий польський патріот. Зофія—жидівська патріотка в розмові з Гельдом оскаржує поляків і каже: „Народ, що 125 літ стоїв в єрмі неволі, повинен хіба розуміти, що є свобода. А як ви почали радити? Як поступали ви з литовцями, русинами(?), українцями і жидами? Де є ваша ославлена демократія? Огнем і мечем гнобили ви всієї об'єви свободи гноблєних народів. Створили ви такий поліційний апарат, з яким самі боролися стільки літ. Чого ви навчилися в тій неволі? Перепоновені тюрми поліційними противниками. Концентраційні табори для власних горожан. Найбільша нетолєранція для горожан інших релігій. В своїм на місце Рейтана — пані Прєсторєвє і Славєвє-Скєлєвєвє. У всіх проєвах поліційного життя пивчили ви цілковитий брак орієнтації. Ви почали коєтєвувати з Гітлєром самє в той

момент, коли цілий світ відвернувся від нього. Скоро присвоїли собі його теорії, що в першу чергу спрямувалися проти вас“.

Батько Зофії звільняє Гельда з табору інтернованих і в його хаті під впливом Зофії він вертає до свого жидівського народу. В неолобому світлі згадує автор литовців. „Павка, що побільшилася у всіх жидівських домах, коли литовські партизани забирали мужчин з мешкаць і відпроважували до тюрєм“. „Відділ партизанів провадив гурт жидівських мужчин, пошехаючи п'єстєкєми і б'єючи прикладєми рєчєниць по плєчєх“.

Арештують Гельда і Мірську. Вони переживають страшне пєлєво концентраційних таборів. Автор не щадить і жидів. В гетто в Лєвє „люди доходили до такого унілєвєння, що одні денувєлювали других, брат був лєдєвє зобити брата за хлєб, за картєвє. Хочє малє тєлєкє частина гєттє стєвєпрєвєлєлє з гєстєвєном і вилєвєлє своїх рєчєвєкє з німєцькєи рєчє, то нєслєдкє бєлєвє страшний. Кєлє одні бєлєвєлєсє, добрє їлєи тє елєгантєво вєлєлєсє, то другєи пєдєлєлє з голєду тє вєлєлєлєлє. Гєлєд втєкєє і вилєвєлєвє стєлєкє до одного литовця, з цєлє хлєбєвєлє прийєвєлє мєнєє зє вєлєвєи і вєлєвєлєсє майєкє до зємлє“. В гєттє

На російському цвинтарі

Я, признаться, люблю, может статься, что это пелено, —
Постоять на заре у ограды старинного склепа.
Клен в глухом сентябре неподвижен, суров в багряни,
И один к одному здесь лежат поколения дворян.

В. Саянов.

В Мюнхені виходить російською мовою „Обзор иностранной печати“. Циклоstileвидання на вісім-десять аркушків і коштує воно, як усі російські видання на еміграції, неймовірно дорого — 4 марки. Але доводиться платити, бо з українських видавців досі нічого не догадалися видавати просто, але потрібну річ — переклади кращих статей з чужоземної преси. Ніде ж бо в українській пресі не можна зустріти коротеньких, але речливих коментарів короля світової журналістики Ліпмана. А в російському „Обзорі“ їх містять систематично. Треба визнати, що стара російська еміграція дуже добре орієнтується в закордонному житті і знає хто на чому розуміється.

Гірше справа стоїть, коли та еміграція пробує порушувати внутрішні російські проблеми. Всі її писання за ці теми, якби вони ще провадилися в старій ортографії з „ять“ „твердий звук“, абсолютно нічим не відрізняються від колишнього „Кієвлянина“, „Земщину“ тощо. Від часу, як українські партизани зішхули в Черне море Девікіна і Зрагеля, духове життя російської еміграції застигло на рівні 1920 року. Перемогу українських партизанів український народ, як відомо, не використав. Її використала молода генерація „самої несласімої“ — большевизм. За Девікіна, як і за паря, України „вообще не было, и ст і бить не может“. Але большевики вирізалися на українську дійсність, яка пару років знала власну державність. Тому про „не было, ст і бить не может“ не могло бути й мови. Треба було визнати, що „была, ст і будет“. Зрусифікованих українських помішків не стало, а всі інші українці, як б вони не були малороси, зрозуміли, що вони „таки да“ — українці. Як большевики їх не просівали крізь сито „благородности“, все ж ті люди не могли озиратися від української дійсності. Тому всякі винятки большевиками українства зведени на сьогоднішні до заперечення України й українців, — це вже не проблема, а до виповнення України по змозі неукраїнським змістом. До ліквідації України дефакто. Україна як держава і як нація замаскірована на міжнародному форумі. Правда, Мануйльському даються точні вказівки, щоб Україна виступала „більшим католиком, ніж сам папа“, щоб інтереси „самої несласімої“ вона боронила на міжнародному форумі більше, ніж Москва. Але суті справи це не міняє. Україна існує. Хай так, як вона існувала за гетьмана

Розумовського, алеж і не так, як в 1916 році.

І от ми маємо приємність почути загробний голос з 1916 року. Говорить сам видавець „Обзора иностранной печати“ Н. Чухнов. В своїй статті „От Карпат до Довца или еще дальше“ („Обзор“ до 13. 7. 47.) п. Чухнов розбирає „українознавчу“ брошуру якогось Тараса Бамейка. Нехай читача не бентежить це ім'я: в цього стільки ж українського, як і в славнозвісного Остапа Бендера з романів Ільфа і Петрова. Отже з приводу писання одного росіянина другий „істинно русский человек“ Н. Чухнов дав волю своїй „истерзанной душе“. Перше його слово належить явищу, яке ніяк не передбачене схемою „русской истории“ по Іловайському, — галичанам. Сказати б що це поляки не можна. Що росіяни — теж не виходить. Навіть малоросами не назвеш (у Іловайського не передбачено). Отже це пестерпно неоякне явище названо „последователям австрийской и гитлеровской политики“. Щождо „австрийской“, то про це було сказано ще в Іловайського. Щождо „гитлеровской“, то це вже додав Чухнов від себе. Але, панове чухнови, тему про „последователей гитлеровской политики“ краще „давайте замемі!“ Надто кривава ця тема, щоб про неї можна було з вами спокійно дискутувати...

Дев'ять десятків своєї статті п. Чухнов присвячує невинним йому галичанам. Чому він їх ненавидить? Та тому, виявляється, що вони спантелюють нас, українців, ти, як нас Чухнов величає, — малоросів з Великої України. Якби не галичани, все було б в порядку: ми читали б „Обзор“ Чухнова і слухали б його малоросійські попури. А то нас, нещасних, отруюють „современными газетами і лістовками на галиційском наречіі“. Справді такі кумедно читати сьогодні в статті п. Чухнова „об українской утопии, выдуманной врагами трехплеменного народа русского“. Його звернення до „всех тех наших братьев по крови і православной вере, отцы і діти которых вместе с нашими создавали величайшее государство“ (цебто тюрму народів). Звернення Чухнова до „потомков запорожских казаков, стоятелей за веру православную, за землю русскую“ всі ці речі, списаві з пошквклих і давно забутих сторінок історії Іловайського, звучать сьогодні навіть зворушливо, як згадка про кобеляцький ярмарок. Але вони втратили вже навіть адресатів. Непереконаливість цих творів настільки очевидна навіть для автора їх, що він врешті покинув високий тон і ввірив замістити Іловайського адміністративними аргументами (стара російська звичка „ташшті і не пушшати“). „Военное командование американской зоны Германии, — урочисто заклинає нас п. Чухнов, — наконец музро решило этот наболелый (ше б пак!) вопрос: в лагерях началась перегруппировка всех эмигрантов по национальностям. Нет больше украинцев-самостейников, но есть бывшие подданные российской империи (Ах, „куда, куда, куда вы ушлись?!) і бывшие граждане СССР, с одной стороны (п. Чухнов просить нас не забувати, що це те самісіньке, що й „бывшие подданные“), і бывшие польские граждане — с другой“. Отже, знову „не было, ст і бить не может“, потираючи руки запевняє нас п. Чухнов. А нам здається справа розв'язується так просто. П. Чухнов розшується, що він демократ. З точки ж зору демократа досить, щоб не тільки в Україні, а навіть в

Нові напрямні політики США в Німеччині

17-го липня п. р. в Берліні стало відомо, що губернатор американської окупаційної зони генерал Клей одержав нові напрямні інструкції щодо політики США в Німеччині. До цього часу військова влада керувалася вказівками, вчотуваними ще перед капітуляцією, 25-го квітня 1945 року, об'єднаними начальниками штабів і переданими до виконання тодішньому головнокомандувачеві генералові Айзенгауерові.

Щоб досягнути цієї мети, уряд США запропонував іншим окупаційним державам скласти угоду про роззброєння та демілітаризацію Німеччини і зобов'язався доти тримати в ній свої окупаційні сили, доки триватиме окупація її іншими державами. Порядком позитивної програми негайного виконання уряд прагне встановити в Німеччині такі політичні, господарські і звичаєві відносини, які були б дійсним виходом для забезпечення кві-

дальність за достатнє їх постачання, утримання і захист. До цього Ви будете можливо більшою мірою притягати ІРО.

Під назвою переміщеної особи розуміються переміщені особи і втікачі мірою того, як їх визначає статут ІРО.

Після дальших вказівок щодо осіб німецького походження, німецьких переселенців та військовополонених, широко нотується про господарські цілі. В основному вони ось такі:

Ліквідація індустрії, що продукувала виключно зброю, амуніцію і військові знаряддя, та обмеження індустрії, яка головню працювала для підтримки останньої.

Стягнення репарацій за втрати Об'єднаних Націй від німецького народу. Підтримування німецького народу при відбудові держави, яка сама себе зможе утримувати, матиме мирні цілі та включиться до європейського господарства.

Не зупинюючись на питаннях економічної єдності Німеччини та її фінансів і переходячи до розділу про розвиток сільського господарства, згадалимо ще вказівки ген. Клеєві запровадити земельну реформу, закінчивши її в 1947 р., та вимагати від відповідних німецьких установ вжити заходів, які забезпечили б досягнення найвищого рівня продуктивності і гарантували б повний облік і точний розподіл сільсько-господарських продуктів.

Мас бути дозволено організація праці і вільний розвиток профспілок.

Цікаво ставиться проблема виховання: визнаючи факт, що для всіх вільних людей бувають погані наслідки від затиску і зраджування правди та що виховання — це перший засіб створення демократичної і мирної Німеччини, треба надалі підтримувати і форсувати розвиток всіх тих педагогічних метод, інституцій, програм та засобів, які можуть привести до демократичного мислення, наставлення і поступовання.

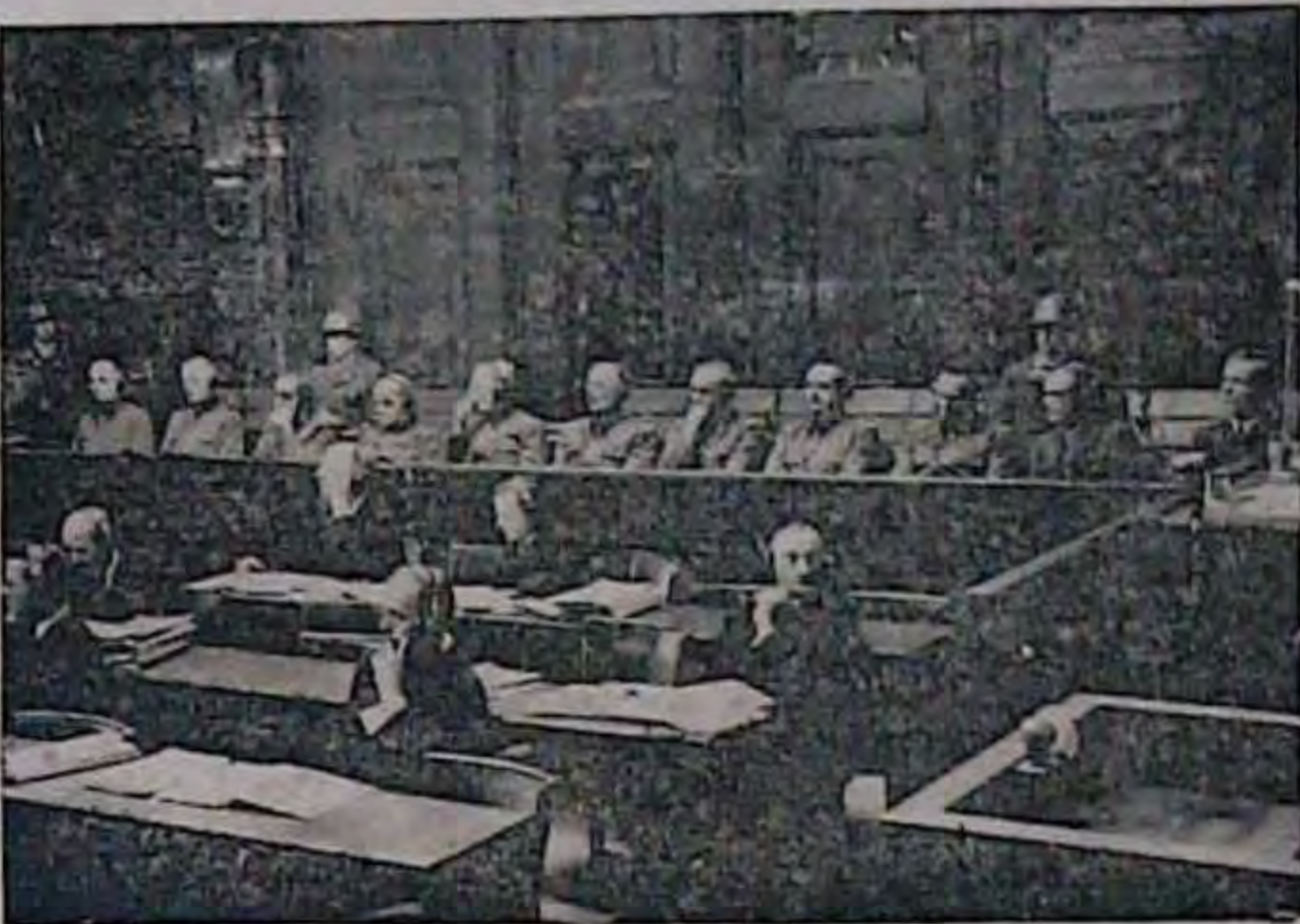
Треба вимагати від німецьких установ здійснення програм, придатних для розвинування здорової демократичної системи освіти, яка пропонуватиме кожному однакові можливості відповідно до його здібностей. Треба надалі дбати про виключення з системи німецького виховання націонал-соціалістичних, мілітаристичних та агресивно-націоналістичних впливів, звичаїв і вчень.

В релігійних питаннях пропонується й надалі забезпечувати свободу релігії.

Потім даються вказівки про збереження пам'яток, зразків мистецтва та архівів, за винятком тих, що могли б послужити увіковічнюванню націонал-соціалізму та мілітаристичних традицій.

Директива закінчується вказівками щодо розвитку служби інформації та відновлення міжнародних культурних зв'язків.

У перших відгукках членів баварського уряду відзначено перспективи федералістичної відбудови Німеччини і включення її в Маршалів план. Провідних соціал-демократичної партії Німеччини (SPD) Курт Шумахер заявив від імені своєї партії, що, оскільки можна робити висновки з нещодавніх повідомлень, управління SPD погоджується з директивою і бачить в ній такі перспективи: 1) Форсувати самостійне політичне життя Німеччини. 2) Уможливити об'єднання Німеччини в економічне і політичне ціле. 3) Вдалося бачити зустріч німецьким бажаням гарантії прав державно-громадської рівності і правової безпеки у всіх чотирьох зонах.

13-го липня 1947 р. розпочався в Нюрнберзі процес проти 11 кол. німецьких генералів.

На фото: На лаві підсудних (зліва направо): В. Лист, В. Кунце, Г. Ферц, К. фон Гайтнер, М. фон Вайкс, Л. Рендуліц, С. Денер, С. фон Лейзер, Г. Ляни, Г. Фельми і В. Швайдель.

Новою директивою міністерство закордонних справ, військово міністерство та міністерство морської флотії доводять до відома генерала Клея про цілі американської політики в Німеччині і уповноважують його діяти згідно з міжнародними угодами, загальною закордонною політикою США та новими напрямними для досягнення цих цілей.

Вони цікаві і для нас не лише тому, що стосуються бодай посередньо значної частини нашої еміграції, змушеної протягом довшого часу перебувати на німецькій території, а й тому, що мають і для нас безпосереднє значення, зокрема там, де виразно говориться про так званих переміщених осіб та втікачів. Тому доцільно трохи ширше (хоч і з записанням) познайомити український загал з найважливішими моментами.

Політика США щодо Німеччини визначається так: справедливий і довготривалий мир є в інтересах США. Такого миру можна досягнути лише створивши умови для громадського порядку і добробуту в цілій Європі. Для впорядкованої і квітучої Європи господарські вклади стабільної і продуктивної Німеччини так само потрібні як і обмеження, що мають гарантувати неможливість відродження деструктивного мілітаризму.

Рязанской губернии з'явилась значна група людей, яка не визнає себе за росіяни, досить цього, щоб за демократичними правилами вони дістали право на самовизначення. Чого ж юридично і квікується п. Чухнов? Все розв'язують самі „потомки запорожцеві“. Алеж іще царський міністер Вітте сказав, що конституція й демократія — смерть для „самої несласімої“. Це рішучо може підтвердити з власної практики Олександр Федорович Керенський. Світ явно йде до демократії. Куди ж тоді прийде „самої несласімої“? Ось чому душа чухнових „смятисся полна“. Співчуваємо, але... нічим не зарадимо.

Ут буде постійний осадок Об'єднаних Націй.

Джон Д. Рокфеллер купив по частині в Нью-Йорку за 8.500.000 доларів і подарував 11 Об'єднаним Націям.

На фото злі Місленіє між 42-ю і 43-ю вулицями в Мангеттані, де посідає новий будинок ООН.

(Дана-Піт-Вільд).

За єдину Українську Православну Церкву

(Закінчення)

Українські ієрархи в Пинському прийняли рішення засалити, як то-го вимагала національна гідність, їхні совість і, головне, вчинили за практикою Вселенських мужів і вчителів науки Св. Православної Церкви.

Фактично, як постала церковна ієрархія 1921 року? Володимир Чехівський в своїй праці „За Церкву, Христову громаду, проти царства тьми“ (видання Церковної Ради першої парафії Української православної церкви Миколаївського Собору. Року Божого 1922. М. Харків) так оповідає:

„Коли ясно стало вірним Української церкви, що й після упадку царсько-панської влади московська ієрархія не відмовляється від гноблення Церкви і від продовження гніту національного і соціального, тоді вірні почали єднати парафіяльні церкви в єдину Всеукраїнську Церкву Спільку. Всеукраїнська Церковна Спілька утворила керівний орган церковний — Всеукраїнську Церковну Раду. Всеукраїнською Церковною Радою був скликаний в 1921 році Всеукраїнський Церковний Собор, який зібрався в храмі Св. Софії в Києві. На Соборі були представники української Церкви з усієї України“.

Чи був то Собор канонічний? Згадаймо Церковний Собор у Бересті, коли церковне управління на чолі з митрополитом Рогозою сходили Церковний Собор і прийняли унію з Римом, а вірні на чолі з князем Костянтином Острозьким сходили Собор до Берестя й відлучили від церкви і митрополита Рогозу і всіх тих, хто був учасником „його Собору“. І чи доба ця не створила живого гасла для боротьби українського народу за своє визволення?

Так, створила: вона напоїла живим, Христовим істинним боротьбу українського народу, дала християнський дозвуг визвольної боротьби козацтву і всьому визвольному українському рухові:

За віру православну!

А головне, проклала шлях добі інтенсивної праці Братств, зокрема, Київського. Повднікала до життя українську ієрархію за часів гетьманського, щоб пізніше за

часів митрополита Петра Могилу привести до розквіту українську культуру.

Чи був Берестейський Собор канонічний? Адже його заборонив митрополит Рогоза! Та однак Царгородський Патріарх нічого не канонічного в ухвалах того Собору не знайшов.

Про самий же вибір єпископів В. Чехівський оповідає:

„Силою єднання з Христом, зі Св. Духом, по неможливу обитованню Христа, Всеукраїнський Церковний Православний Собор, як вищий орган благодатного життя в Церкві Св. Духа, благословив обраних пресвітерів, прототерів на єпископське служіння і соборно помолитися, очистити душі сповіддю, з'єднавшись з Христом у таїнстві Євхаристії, вчинив церковне єпископське рукоположення з участю соборного священства, всього святого Собору і великого числа вірного народу“.

Єпископи висвячували священників, а останні уділяли шлюб, хрестили вірних та їхніх дітей, уділяли останньої молитви, давали святі Таїнства.

Собор українських єпископів у Пинському 1942 року тих усіх священників прийняв без переосвячення до Української Православної Церкви, що сьогодні існує як Українська Автокефальна Православна Церква — теж оформлена на Церковному Соборі в Києві.

Як же поступити з єпископом, коли б такий знайшовся з посвяти 1921 року Церковним Собором, про який оповідає В. Чехівський, і що зробити з Церквою, яку такий би єпископ очолював? Чи треба „пересвятити“ єпископа, знову перехрестити вірних, уділити нових шлюбів і відправити наново парастас і відспівання над могилами померлих, щоб усе було з канонічної сторони в порядку?

До єдиної Української Православної Церкви

Злиди „своєї“ та не своєї багаті, родючі землі змушували українських селян кидати Батьківщину, пускати в далекі краї й там за „окіяном“ шукати щастя, думкою тишитись, що уласть здобути хоч невеличку, але власну, свою господарку.

Так виникли українські оселі — різні Перешепини, Санжари, Прилуки

та Переяслави в Канаді, Аргентині та Сполучених Штатах Америки — наші українські оселі, тільки в іншому фольклорі. А разом з ними вирости і церковки. Спочатку маленькі, а пізніше пишні, з банями, як були у себе вдома, коли ще діди хазяїнували й господарями були на своїй землі.

Полинула до неба тиха молитва і за рідню, що лишлась у краї старому, і щоб Всемогучий зменшив смуток, пові сили до праці посплав.

Так постала в Америці Христова Церква, вірою православна, українська духом з прапрудівськими традиціями, з святим Різдом, яке на крилах думки ле воїх несло, і Великоднем — таким, яким на рідних землях, а тут смутним.

Зростала Христова громада — зростала Українська Православна Церква як кожна потреба нації.

Рік 1921. На батьківщині, там у старому краї, в сутінках страшної реакції і нелюдського гніту, коли слова вільного не чути було, коли все замовкло, воскресла Христова Правда-Вітра і надлюдські муки втішала, тугу заспокоювала. На Всеукраїнському Церковному Соборі, над Дніпром-Славутою в св. Софії дзвони задзвонили і відродилася силою вірних і Духа Святого церква Андрія Первозваного

— Українська Автокефальна Православна Церква —

з своєю ієрархією, як було колись за перших часів в Аптіохії і Александрії, щоб як і в давні часи, піти на муки, щоб дати оборотів Христові правди. Церква національна-українська постала — „Діло великої віри і любови; великої віра — бо то віра в Святого Духа життя і правди, віра в непреложність обітуйвань Христа“ — як окреслили її учасники Церковного Собору. З тієї Української Автокефальної Православної Церкви, висвячений в ієрархи в році 1921 в Києві, прибув до Америки, ще задовго до другої війни, архієпископ Іоанн Теодорович із волі вірних, з їх вільного вибору очолює українську Автокефальну Православну Церкву в Америці — в Канаді і США.

Шанславська в'язниця в Берліні. 18-го липня 1947 р. сюди перевезено з Нюрнбергу кол. німецьких військових злочинців Гесса, Редера, Девіна, фон Шіраха, Шнейєра, фон Нойрата і Функа. Тут вони відбувають свою кару. (Дона-НП-Більд).

І як то було в Києві і як то робиться в інших православних церквах, висвячує священників, а ті уділяють Святих Божих Таїнств; очолюючи церкву, нею разом з вірними править, додержуючи соборності.

Чи є Дух Святий в цій Церкві, чи перебуває в ній Христос?

Собор Українських Православних єпископів у Пинському щодо посвячення священників (в сущому сані) подав своє компетентне рішення до відома всіх вірних.

З радістю українське суспільство зустріло вістку про об'єднання двох студентських організацій. Яке б же то свято було, коли б наші Церкви православні з'єдналися в одну Українську Автокефальну Православну Церкву! Якою б благовістю то пронеслося по тому краю, де немає сьогодні ніякої Церкви — по нашій Батьківщині!

Від імені православної церкви в Америці звертається архієпископ Теодорович до УАПЦ про з'єднання. Прагнуть того і вірні. На Соборі в Канаді обрано на катедру єпископа Мстислава, приїзду якого вже очікують вірні.

Церковний Собор УАПЦ є останньою інстанцією, яка має вирішити справу з'єднання Церков. Буде він складатися з духовенства і вірних. Тільки як складатиметься? Чи до тієї комісії, що визначатиме виборчу ординацію, повликано представників від церковно-громадських

організацій? Вважаємо, що вибори повинні бути безпосередньо до Собору і що лише такі вибори до Церковного Собору УАПЦ зарядить Св. Синод. З широким уділом вірних — так, що сумлінно виконують християнські обов'язки.

А до дня виборів — вірні спокійно, разом з українськими богословами можуть продискутувати справу з'єднання двох рідних Церков, почути безсторонні інформації і про перше управління і практику Александрійської та Аптіохійської Церков. Чи доживемо до тих часів, коли наші ієрархи разом з архієпископом Іоанном відправлять Службу Божу і разом з вірними (через ухвали Собору) возведуть архієпископа Іоанна в митрополитичний сан, щоб очолювання було рівним? Але то справа ухвали Церковного Собору. Вірні ж через своїх делегатів хібащо мають право побажати:

Національна гідність вимагає з'єднання Українських Православних Церков, а архієпископ — що очолює Церкву, гідний митрополитичного сану.

Тим часом справа з'єднання перебуває в руках Св. Синоду УАПЦ, який всебічно її розгляне, а пізніше і Церковний Собор, силою єднання з Христом, з Св. Духом, як вищий орган нашої Церкви зможе навіть закріпити святе діло любови. ВІРНИЙ.

З ЕМІГРАЦІЙНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Жидівська література

1) Вайсберг Моше — Жидівські оскаржайони! — Збір яхтудьких верши о жидівській жидівствості. Монахія, Гроздзень, 1946.

2) Генрик Гольдрінг „Криваве пломенє“. Повесць, 1947. УНПРА тім 108, Монахія, 1946.

„Жиди оскаржують“ — поезія польською мовою. Чому польською? — питає і відповідає сам автор: „Розумію обовсаяний жал до польського народу і польської землі. Не одному з нас мурашки перебігають по тілі на саму згалку про Польщу. Та ж там відбувалася різня жидівського народу; там відбулося знищення європейського жидівства. В Польщі існують явні незабуті фабрики і табори смерті: Майданек, Освенцім, Тремблінка, Хелмно, Белзень і багато інших. В Польщі був, очевидно, найбільше відомий ґрунт, де жорстокість і варварство німців і інших народів могли вийти своє життя. В самій серці Європи, де було серце європейського жидівства, встала кривавий кінець епохи історії жидів в Європі.“

Злиди береться ненависть жидівського народу до цієї землі; ненависть, що не може проминути і не повинна. Маємо досить великі підстави, щоб обжалувати ту прокляту землю, що була для нас місцем загуби нашої потенційної національної сили, нашої культури, наших людських резервів для Палестини, що будується. Звищено наш народ таким робом, якого не знає досі історія людськості“.

„Розуміється, що відповідальність за ту криваву епоху поносить в першу чергу німці, але не менше причинялися до нашого знищення й інші національності: українці, литовці, поляки й інші. Оскаржуємо поляків, що були на німецьких услугах. Оскаржуємо їх — їхньою власною мовою. Мусимо якнайбільше писати про себе всіма мовами, щоб інші пізнали трагедію нашої минувшини і нашої безнадійної дійсності, яку мусимо перемінити власними силами“. „Правдою є, що значна частина урятованих польських жидів не вміє перекладати жидівського слова і тепер більше жидів учить по-англійськи, ніж по-гебрейськи. Я особисто вважаю

англійців за неменших наших ворогів, ніж нап., німці чи поляки. Від Англії залежало урятування наших мільйонових жертв. Коли різні нейтральні держави як Туреччина, Швейцарія й інші хотіли нас забрати до себе з тим, щоб Англія зобов'язалась забрати нас по війні до Палестини, то, розуміється, Англія волила, щоб ми вигинули в гітлерівських ґеттах і крематоріях. Навіть ті рештки, що чудом спаслися, не хоче Англія випустити до Палестини“.

Навія тих кілька устувів з його вступу до читачів. Щодо віршів, то вони не мають ніякої літературно-мистецької вартості. Це студентські вірші, які в польській літературі були звані як „ченстоховські ритми“.

Наведу для прикладу:

„Мордовалі Петлюровичі, Гітлеровичі, Вандеровичі, Н.С.Д.-ти, Аокочин“.

Свою ненависть до Англії вилаяв поет у вірші під наголовком „Бритайські лев“, який кінчиться:

„Ма лев британський своє ненавистя, страшноє боє, Згине од зарази, розпадає се вогузе. Вистяєє крас, вистяєє долазі станом се волимами І Жидів бендан воляні—мендан томі внастятні“.

Жахлива мартирологія жидівського народу — нечувана в світі,

як слушно каже поет — нашла невідповідного трубадура.

„Криваве пломенє“ — повість Генрика Гольдрінга. За мотто взяв автор вислів Теодора Герцля: „Сильні народи осуджується піста найкращих його синів, слабкі після найгірших“. Місце подій — Литва і частинно Варшава. Герої — литовська жидівка Зофія Мірська, сестра-жалібниця і Носиф Гельд, польський старшина, інтернований литовцями. Він засимізованій поляк, гарячий польський патріот. Зофія — жидівська патріотка в розмові з Гельдом оскаржує поляків і каже: „Народ, що 125 літ стоґнав в ярмі неволі, повинен хіба розуміти, що є свобода. А як ви почали радити? Як поступали ви з литовцями, русинами(?), українцями і жидами? Де є ваша ославлена демократія? Огнем і мечем гнобили ви всієї об'яви свободи гноблених народів. Створили ви такий поліційний апарат, з яким самі боролися стільки літ. Чого ви навчалися в тій неволі? Переповнені тюрми поліційними противниками. Концентраційні табори для власних горожан. Найбільша нетолеранція для горожан інших релігій. В сойбі на місці Редана — наві Присторова і Славо-Складковска. У всіх проявах поліційного життя авалили ви цілковитий брак орієнтації. Ви почали кокетувати з Гітлером саме в той

момент, коли цілий світ відвернувся від нього. Скоро присвоїла собі його теорії, що в першу чергу спрямувалися проти вас“.

Батько Зофії звільняє Гельда з табору інтернованих і в його хаті під впливом Зофії він вертає до свого жидівського народу. В незаробному світлі згадує автор литовців. „Панка, що побільшилася у всіх жидівських домах, коли литовські партизани забрали мужичин з мешканцями і відпроваджували до тюрем“. „Відділ партизанів провадив гурт жидівських мужичин, попліхався в'язунами і б'юча присладами руніць по плечах“.

Арештують Гельда і Мірську. Вони переживають страшноє пекло концентраційних таборів. Автор не щадить і жидів. В ґетто в Лодзі „люди доходили до такого уніженія, що одні денувіювали других, брат був ладен забити брата за хліб, за картоплю. Хоча мала тільки частина ґетта співпрацювала з гестапом і видавала своїх рідних в німецькі руки, то наслідок був страшний. Коли одні бачилися, лабили та елгантно відганялися, то другі валили з голоду та виснаженія. Гельд втікає і внаслідок зустрічає до одного литовця, а сей „хуліган“ на прийняв мене за німца і влявця майже до землі“. В ґетто

З ЖИТТЯ ТАБОРІВ ШЛЯЙСТАЙМ

Поблизу Мюнхену в зеленому сосновому лісі розташований табір сьвітальників Фельдмохінг, або, як його ще називають, Шляйстайм.

Цей табір — мов би українське село, тут відчувається той сільський дух, рідна мова, увечері співи...

Особливо увагою у таборі вивчається Українська Автокефальна Православна Церква з гарним хо-

ром. Працює кооператив з власними майстернями; українські школи, гімназія. Провалиться широка акція допомоги інвалідам, хворим та позбавлених ДП, яким каса виплатила вже понад 20.000 НМ.

Українці Шляйстайму свідомі недотягнені, які трапляються, проте намагаються їх уникнути, виправити. В цьому треба лише їм допомогти, а не гальмувати.

Українці Шляйстайму довели ще раз, що вони справжні демократи, і не бажають іти під будь-яку диктатуру, чужа вона чи рідна.

Д-р ГОЛУБОВИЧ.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ — ДО БЕЛЬГІ І АНГЛІ

Наш часопис для передплатників з Бельгії коштує 15 НМ на місяць, а до Англії — 9 НМ (разом з оплатою за пересилку).

АДМІНІСТРАЦІЯ „УВ“.

КУПИМО ДРУКАРСЬКУ МАШИНКУ

Зголошуватись на адресу „Українських Вістей“.

Жидівська література

(Закінчення з 3-ї сторінки)

була литовська поліція. З гетта виганяли їх між іншим до будівельних робіт. „Литовські мушкетери не дозволяли спочити ні на хвилину, гонили та все прискіпували темпо. Уживали при тій орднаторних слів, шпінчких зневаг та кляти. Ти, Мойшеке! Це не торгівля. Тут треба, працювати. Ваші жидівські большевики не прийдуть вас визволити!“

На кінці кредо автора — „Антисеміти цілого світу верещать про сильне міжнародне жидівство. А це обриваний фалш. Це найбільший ваш блуд, що не тримаємося разом. Литовський жид ненавидить польського жидя. Польський жид встидается литовського, Англійський жид робить із себе англійського лорда, міняє прізвище і не признається до свого походження. Американський жид є „ілло католик, ке ле пап“.

Останнім часом появилася нова праця польською мовою: др. Філіп Фрідман — „Загляда жидуф польських“. В часі німецької окупації 1939-1945. Мюнхен, 1947. Про ту працю поговоримо пізніше.

Лев ГАНКЕВИЧ.

Рецензія

Щедра данина трафаретові

Богдан Писанківський, „Щедрість“, поезії (1942-1946рр). Видавнича Спілка „Українське Слово“, Регенсбург, 1947р.

Майже половина віршів, уміщених у збірці — не малюнки-пейзажі, а друга половина — лірика на особисті і громадські мотиви. Але як перша так і друга група віршів позначена сирістю і пасивністю художнього зображення, безкритичністю творчої фантазії, трафаретністю. В збірці, здається, не можна знайти вірша, який би привертнув до себе увагу блискучою свідомістю художнього образу або оригінальною композиційною чи ритмічною структурою.

- Дзвінка ріка (5 ст.). Дзвоном грає... кров (5 ст.). І раніо дзвінко блануло жало (8 ст.). Хвилина: ніч роздзвониться (11 ст.). Верби дзвонять над рікою (12 ст.). Вітри роздзвонені (15 ст.). Осінні бачу вже... дзвінку (16 ст.). Дзвонить днів моїх намисто (16 ст.). Кров... дзвонить, мов намисто (19 ст.). Вістри стріли дзвінких (35 ст.).

- Синява густіша (5 ст.). Співає синяву додожу (12 ст.). Десь синюю пропавлає (13 ст.). Спіють в синій і сплячковою вкритті (13 ст.). Збігла чорна синь (25 ст.). В віршній синяві (25 ст.). І врослино неспішної постальні (14 ст.). Де ж я просинь... і ти просинь... (29 ст.).

Такі ж таблиці можна скласти і на світлих чи метафоричні звороти із словами: крило, крилатий, золотий, срібний, блакитний і т. д. Іноді, правда, п. Писанківський змушується дати і новий образ (ліпка виноградом ночі заросли; думити туга, мов газ), але того нового так мало, що воно зовсім губиться в зашах сирі тривіальності.

Група віршів малюнок-пейзажів, крім всього, іншого, шабლოва також своєю сентиментальною споглядальністю, привралтеною „подекуди беззмістовними сентенціями, і безсило-примітивна в композиційній частині.

Павло Будило.

РОЗШУКИ

— Ониськовича Миколу — писати на „Українські Вісті“ для Дмитра — Анатоль Сидор розшукує двоюрідну сестру Тоню та Лиду Бредихіну Тоню Півневу. Адреса: оєд „Укр.Вісті“ Neu-Ulm, Ludwigstr. 10.

ПОБРАТИМНІ, ВІДГУКНІТЬСЯ! Гордій Б., Гришко К., Профр С. Писати на „Українські Вісті“.

— Журбенка Григорія — Хоменко Григорія. Писати на „Українські Вісті“ для Анатолія.

— Рідних та знайомих розшукує Потапенко А. Писати на „Українські Вісті“.

— Лево розшукує батько Віталій, мама з сестрою Олесею — Бритійська зона, Münster-Lager.

— Земляків прошу відгукнутись — Леонід Гусак. Писати на „Укр. Вісті“.

— Івана Бінецького Борис Олександрія. Писати на „Укр. Вісті“ 93 2.

— Богдановича Михайла (зубний лікар) та його дружину Теофілію з Тарнополь, що в січні 1945 р. перебувала у Відні — Онуфером Роман. Хто має відомості про них, прошу писати: Rhenlo N. R. W. Damlaukaserne, Britische Zone.

— Брата Михайловського Юліана, родичів та знайомих — шукає Горбенко Марія, Erlangen, Oberdrausnickstr. 1, D-III-39.

— Анну Скрипцю шукає Софія Гаврило, Tuttingen, Wittbg., Untere Leutenbergstr. 1.

— Рідно і земляків із села Бордуляки, пов. Броди, пошукує Стеве Шіпка — Steve Shipka 127-28 102 ND. Road, Richmond Hill 19 N.-Y., USA.

— Своєю чоловіка пошукує Меншіська Марія з Самбора. Хто знає про нього, прошу відгукнутись на адресу: Гаврих Михайло, Ukr. Lag. „Lysenko“, Hannover, Mœckernstr. 27.

— Дружину Ромію Анну з дитиною, що востаннє перебувала в таборі Лерте. Хто знає би щось про них, прошу писати на адресу: Романюк Олександр, Lager Schloß Neubeuren, Kr. Rosenheim.

— Стахуревних Андрія й Тетяну з дітьми — Мариною та Ніною шукає Палащенко Євгенія, Kognberg b. Bebra, Bergstr. 41.

— Страхуревних Андрія й Тетяну з дітьми — Мариною та Ніною шукає Палащенко Євгенія, Kognberg b. Bebra, Bergstr. 41.

— Страхуревних Андрія й Тетяну з дітьми — Мариною та Ніною шукає Палащенко Євгенія, Kognberg b. Bebra, Bergstr. 41.

— Страхуревних Андрія й Тетяну з дітьми — Мариною та Ніною шукає Палащенко Євгенія, Kognberg b. Bebra, Bergstr. 41.

— Страхуревних Андрія й Тетяну з дітьми — Мариною та Ніною шукає Палащенко Євгенія, Kognberg b. Bebra, Bergstr. 41.

— Страхуревних Андрія й Тетяну з дітьми — Мариною та Ніною шукає Палащенко Євгенія, Kognberg b. Bebra, Bergstr. 41.

ОГОЛОШЕННЯ

За зміст оголошень Редакція не відповідає

Нампаром книжкового товариства „Універсальна Бібліотека“

Однінчними днями виходять друком такі нові видання: А. Кащенко, Кость Гордієнко — історична повість. А. Кащенко, Борці за правду — історична повість. А. Кащенко, З Дніпра на Дунай — історична повість. А. Кащенко, Побратими — історична повість. І. Нечуй-Левицький, Микола Джеря — повість. К. Яворський-В. Росович, Навздогін за ворогом — пригодницька повість. О. Панченко, Техніка рибальства і рибництва з багатьма малюнками.

УКРАЇНСЬКА КНИГАРНЯ, Augsburg, Ulmerstr. 7, має великий вибір літератури: художньої, історичної, технічної, наукової, релігійної, дитячої та шкільної підручників. Великий вибір журналів і часописів, які виходять на всіх трьох зонах Західної Німеччини. Просимо жадати новий каталог ч. 3 на 1947 р., який щодня поповнюється.

— Сестру Лідію Юхимів та маму — Любов Гордієна, Staffelstein-Bayern, Kirchgasse 14.

— Батька, Діденка Василя Радіоповича, брата: Михайла, Олексія розшукує донька-сестра Марія Писати на „Українські Вісті“ (для Азти).

— Товариші та знайомі — відгукнутись! Бондар Микола, Kreis Wasserburg am Inn, Edlring 94.

— Ірину Лесик із Стржи розшукують родичі. Роман Лесик, Münster-Lager, DP-Camp.

— Бульбана Івана, Миколу Петришу та Горохяну Василя із села Студівка, пов. Калущ, що востаннє працювали на Westfall у Гарті, шукає Бульбан Микола. (20 b) Goslar am Harz, DP-Camp 5, Petersburg I, Britische Zone.

— Брата Трильницького Пантелеймона, востаннє перебував в околицях Ланенберг на Ельбі — Горліньський Никіфор, Karlsruhe, Forstnerkaerterne.

— Вуйка Кулика Василя та тету Дрозд Параску пошукує Кулик Марія, якщо хто знає би про їх долю, прошу написати на адресу: Hnatluk Anna, Post Tettnang, Wittbg., Franz-Zone, Llessenbrucke 2.

— Своєю сина 17 років, Миколу розшукує мати Зубинська Олена, Bamberg, Lagardestr. 3, Ukr.-Lager.

— Батьків: Палуши Костянтина і Марію розшукує Патуши Іван, Frankfurt am Main, Musikantenweg 28.

— Своєю одностельчан: Скорохода Миколу, 22 р., Скорохода Івана, народж. 1915 р., Федорова Гришка 50 р., Заміна Гришка 58 р., Крапченка Івана 50 р., Колоска Анарія 50 р. — всі шість з с. Дмитрівка — розшукує Мурка Михайло. Писати: Mainz-Kastel, Kr. Wiesbaden, DP-Lager 1022.

— Своєю сина 17 років, Миколу розшукує мати Зубинська Олена, Bamberg, Lagardestr. 3, Ukr.-Lager.

— Батьків: Палуши Костянтина і Марію розшукує Патуши Іван, Frankfurt am Main, Musikantenweg 28.

— Своєю одностельчан: Скорохода Миколу, 22 р., Скорохода Івана, народж. 1915 р., Федорова Гришка 50 р., Заміна Гришка 58 р., Крапченка Івана 50 р., Колоска Анарія 50 р. — всі шість з с. Дмитрівка — розшукує Мурка Михайло. Писати: Mainz-Kastel, Kr. Wiesbaden, DP-Lager 1022.

— Своєю сина 17 років, Миколу розшукує мати Зубинська Олена, Bamberg, Lagardestr. 3, Ukr.-Lager.

— Батьків: Палуши Костянтина і Марію розшукує Патуши Іван, Frankfurt am Main, Musikantenweg 28.

— Своєю одностельчан: Скорохода Миколу, 22 р., Скорохода Івана, народж. 1915 р., Федорова Гришка 50 р., Заміна Гришка 58 р., Крапченка Івана 50 р., Колоска Анарія 50 р. — всі шість з с. Дмитрівка — розшукує Мурка Михайло. Писати: Mainz-Kastel, Kr. Wiesbaden, DP-Lager 1022.

— Своєю сина 17 років, Миколу розшукує мати Зубинська Олена, Bamberg, Lagardestr. 3, Ukr.-Lager.

— Батьків: Палуши Костянтина і Марію розшукує Патуши Іван, Frankfurt am Main, Musikantenweg 28.

— Своєю одностельчан: Скорохода Миколу, 22 р., Скорохода Івана, народж. 1915 р., Федорова Гришка 50 р., Заміна Гришка 58 р., Крапченка Івана 50 р., Колоска Анарія 50 р. — всі шість з с. Дмитрівка — розшукує Мурка Михайло. Писати: Mainz-Kastel, Kr. Wiesbaden, DP-Lager 1022.

— Своєю сина 17 років, Миколу розшукує мати Зубинська Олена, Bamberg, Lagardestr. 3, Ukr.-Lager.

— Батьків: Палуши Костянтина і Марію розшукує Патуши Іван, Frankfurt am Main, Musikantenweg 28.

— Своєю одностельчан: Скорохода Миколу, 22 р., Скорохода Івана, народж. 1915 р., Федорова Гришка 50 р., Заміна Гришка 58 р., Крапченка Івана 50 р., Колоска Анарія 50 р. — всі шість з с. Дмитрівка — розшукує Мурка Михайло. Писати: Mainz-Kastel, Kr. Wiesbaden, DP-Lager 1022.

— Своєю сина 17 років, Миколу розшукує мати Зубинська Олена, Bamberg, Lagardestr. 3, Ukr.-Lager.

— Батьків: Палуши Костянтина і Марію розшукує Патуши Іван, Frankfurt am Main, Musikantenweg 28.

— Своєю одностельчан: Скорохода Миколу, 22 р., Скорохода Івана, народж. 1915 р., Федорова Гришка 50 р., Заміна Гришка 58 р., Крапченка Івана 50 р., Колоска Анарія 50 р. — всі шість з с. Дмитрівка — розшукує Мурка Михайло. Писати: Mainz-Kastel, Kr. Wiesbaden, DP-Lager 1022.

— Своєю сина 17 років, Миколу розшукує мати Зубинська Олена, Bamberg, Lagardestr. 3, Ukr.-Lager.

— Батьків: Палуши Костянтина і Марію розшукує Патуши Іван, Frankfurt am Main, Musikantenweg 28.

— Своєю одностельчан: Скорохода Миколу, 22 р., Скорохода Івана, народж. 1915 р., Федорова Гришка 50 р., Заміна Гришка 58 р., Крапченка Івана 50 р., Колоска Анарія 50 р. — всі шість з с. Дмитрівка — розшукує Мурка Михайло. Писати: Mainz-Kastel, Kr. Wiesbaden, DP-Lager 1022.

— Своєю сина 17 років, Миколу розшукує мати Зубинська Олена, Bamberg, Lagardestr. 3, Ukr.-Lager.

— Батьків: Палуши Костянтина і Марію розшукує Патуши Іван, Frankfurt am Main, Musikantenweg 28.

— Своєю одностельчан: Скорохода Миколу, 22 р., Скорохода Івана, народж. 1915 р., Федорова Гришка 50 р., Заміна Гришка 58 р., Крапченка Івана 50 р., Колоска Анарія 50 р. — всі шість з с. Дмитрівка — розшукує Мурка Михайло. Писати: Mainz-Kastel, Kr. Wiesbaden, DP-Lager 1022.

— Своєю сина 17 років, Миколу розшукує мати Зубинська Олена, Bamberg, Lagardestr. 3, Ukr.-Lager.

— Батьків: Палуши Костянтина і Марію розшукує Патуши Іван, Frankfurt am Main, Musikantenweg 28.

— Своєю одностельчан: Скорохода Миколу, 22 р., Скорохода Івана, народж. 1915 р., Федорова Гришка 50 р., Заміна Гришка 58 р., Крапченка Івана 50 р., Колоска Анарія 50 р. — всі шість з с. Дмитрівка — розшукує Мурка Михайло. Писати: Mainz-Kastel, Kr. Wiesbaden, DP-Lager 1022.

— Своєю сина 17 років, Миколу розшукує мати Зубинська Олена, Bamberg, Lagardestr. 3, Ukr.-Lager.